

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

GIMNAZJUM W BROJCACH
Brojce

Kuratorium Oświaty w Szczecinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 27.04.2016 r. - 29.04.2016 r. przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszły Alina Sukiennicka i Barbara Mańczak. Badaniem objęto 61 uczniów (ankiety), 54 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 13 nauczycieli (ankieta i wywiady grupowe). Przeprowadzono ankietę i wywiad indywidualny z dyrektorem szkoły, 8 obserwacji zajęć oraz dokonano analizy danych zastanych. Na podstawie zebranych informacji został sporządzony raport, który obejmuje trzy wymagania określone dla szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

Do **Gimnazjum Publicznego w Brojcach** uczęszcza obecnie (w r. szk. 2015/2016) 115 uczniów z 15 miejscowości gminy Brojce. Podzieleni są na 6 oddziałów - po 2 oddziały na każdym poziomie. Liczebność klas wynosi od 17 do 23 uczniów.

Bazę szkoły stanowią: 7 izb lekcyjnych (z których 2 wyposażone są w tablice interaktywne), sala gimnastyczna z zapleczem sanitarnym (w pełni wyposażona w sprzęt sportowy), pracownia komputerowa z 14 stanowiskami, świetlica szkolna, stołówka i biblioteka.

Przy współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Gryficach oraz przy współpracy z rodzicami szkoła prowadzi kształcenie dla uczniów potrzebujących wsparcia, np.: dla uczniów z dysleksją, dla których organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; dla uczniów o niskim poziomie wiadomości i umiejętności szkolnych, dla których organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki oraz zajęcia dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim (9 uczniów). Uczniowie ci uczęszczają do ogólnodostępnych oddziałów, a pomoc dla nich opiera się głównie na realizowaniu opracowanych indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. Ponadto mają dostosowane wymagania do swoich możliwości oraz dodatkowo uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych w grupach 3 – 4-osobowych. W szkole realizowane są również dodatkowe zajęcia dla uczniów zdolnych, czego efektem może być fakt, iż z tej grupy uczniów uczeń kl. III a został w tym roku finalistą konkursu przedmiotowego z matematyki. Pozostali uczniowie także uczestniczyli w konkursach matematycznych, osiągając bardzo dobre wyniki.

Szkoła realizuje program profilaktyki mający na celu uchronienie uczniów od zagrożeń płynących z używania alkoholu, narkotyków, środków pobudzających (dopalacze) oraz palenia papierosów. Kilka razy w roku organizowane są spotkania z policjantami i terapeutami. W tym roku szkolnym (2015/2016) uczniowie w ramach programu realizowanego przez KGP "Profilaktyka a TY" uczestniczyli w imprezie na rzecz walki z narkotykami, organizowanej na stadionie Narodowym w Warszawie. Udział ten połączony został z wycieczką krajoznawczą do Warszawy.

W szkole promowany jest zdrowy styl życia. Uczniowie wdrażani są w uprawianie aktywności ruchowej, dbanie o swoje zdrowie. Uczestniczyli w projekcie "Wszyscy dbamy o swoje zdrowie" realizowanym przez Starostwo Powiatowe w Gryficach. Gimnazjaliści mogą także rozwijać swoje zainteresowania sportowe. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Piłki Siatkowej "LUKS" Gmina Brojce biorą udział w szkoleniu z zakresu piłki siatkowej. Uczestniczą w rozgrywkach ZZPS w kategorii młodzik i kadet. Po zakończeniu gimnazjum mogą nadal rozwijać swoje zainteresowania w LMS w Świnoujściu, z którym gimnazjum ma podpisaną umowę o szkole patronackiej. Owocem tej współpracy jest m.in. uzyskanie przez ubiegłorocznego absolwenta szkoły brązowego medalu w Mistrzostwach Polski w piłce siatkowej chłopców - w kategorii kadet. W tym roku szkolnym gimnazjum także może pochwalić się bardzo dobrymi wynikami w konkurencjach LA, gdyż w mistrzostwach powiatu uczniowie szkoły zdobyli 4 tytuły mistrzowskie i będą reprezentować powiat gryficki na mistrzostwach wojewódzkich LA w Szczecinie.

Pod kierunkiem nauczyciela muzyki na terenie szkoły działa zespół wokalny, który upiększa i wzbogaca uroczystości szkolne.

Od nadchodzącego roku szkolnego (2016/2017) utworzony zostanie fundusz stypendialny, w ramach którego stypendystami zostaną uczniowie osiągający bardzo dobre wyniki w nauce.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	GIMNAZJUM W BROJCACH
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Brojce
Ulica	Długa
Numer	19
Kod pocztowy	72 - 304
Urząd pocztowy	Brojce
Telefon	913861116
Fax	913861127
Www	www.gimbrojce.pl
Regon	81187668700000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	115
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	10.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	4.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	8.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	19.17
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.5
Województwo	ZACHODNIOPOMORSKIE
Powiat	gryficki
Gmina	Brojce
Typ gminy	gmina wiejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.	✓
Poziom wysoki:	
Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.	
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	
Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.	✓
Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane	✓
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.	
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.	

Wnioski

- 1. Realizacja podstawy programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum dokonywana jest z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego oraz zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami jej realizacji, co sprzyja przygotowaniu uczniów do kolejnych etapów kształcenia.**
- 2. Nauczyciele monitorują i analizują bieżące osiągnięcia uczniów oraz wdrażają wnioski z tych analiz, jednak wyniki zewnętrznych egzaminów gimnazjalnych są znacznie niższe niż średnie wyniki krajowe (malejące tendencje rozwojowe, niskie staniny i niskie EWD).**
- 3. W gimnazjum rozpoznaje się możliwości rozwojowe i potrzeby każdego ucznia oraz zapewnia się adekwatne do potrzeb zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i zajęcia rozwijające zainteresowania młodzieży, co świadczy o wspierającej roli szkoły.**
- 4. Nauczyciele korzystają z wyników badań wewnętrznych oraz w mniejszym stopniu z badań zewnętrznych, które powstają na zlecenie innych instytucji niż szkoła (np.: OKE, ORE, IBE) i starają się wykorzystywać je do autoewaluacji swojej pracy.**

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele realizują podstawę programową kształcenia ogólnego w gimnazjum z uwzględnieniem osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wykorzystują również zalecane warunki i sposoby jej realizacji. W szkole prowadzi się monitorowanie osiągnięć gimnazjalistów, a formułowane na jego podstawie wnioski wykorzystuje się do wspomaganie uczniów, modyfikowania warsztatu pracy nauczycieli oraz do oceny efektywności kształcenia. Jednak działania wdrażane przez nauczycieli nie przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia mierzonych wynikami egzaminów zewnętrznych (malejące tendencje rozwojowe, niskie EWD, wyniki szkoły znacznie niższe od średnich wyników krajowych).

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

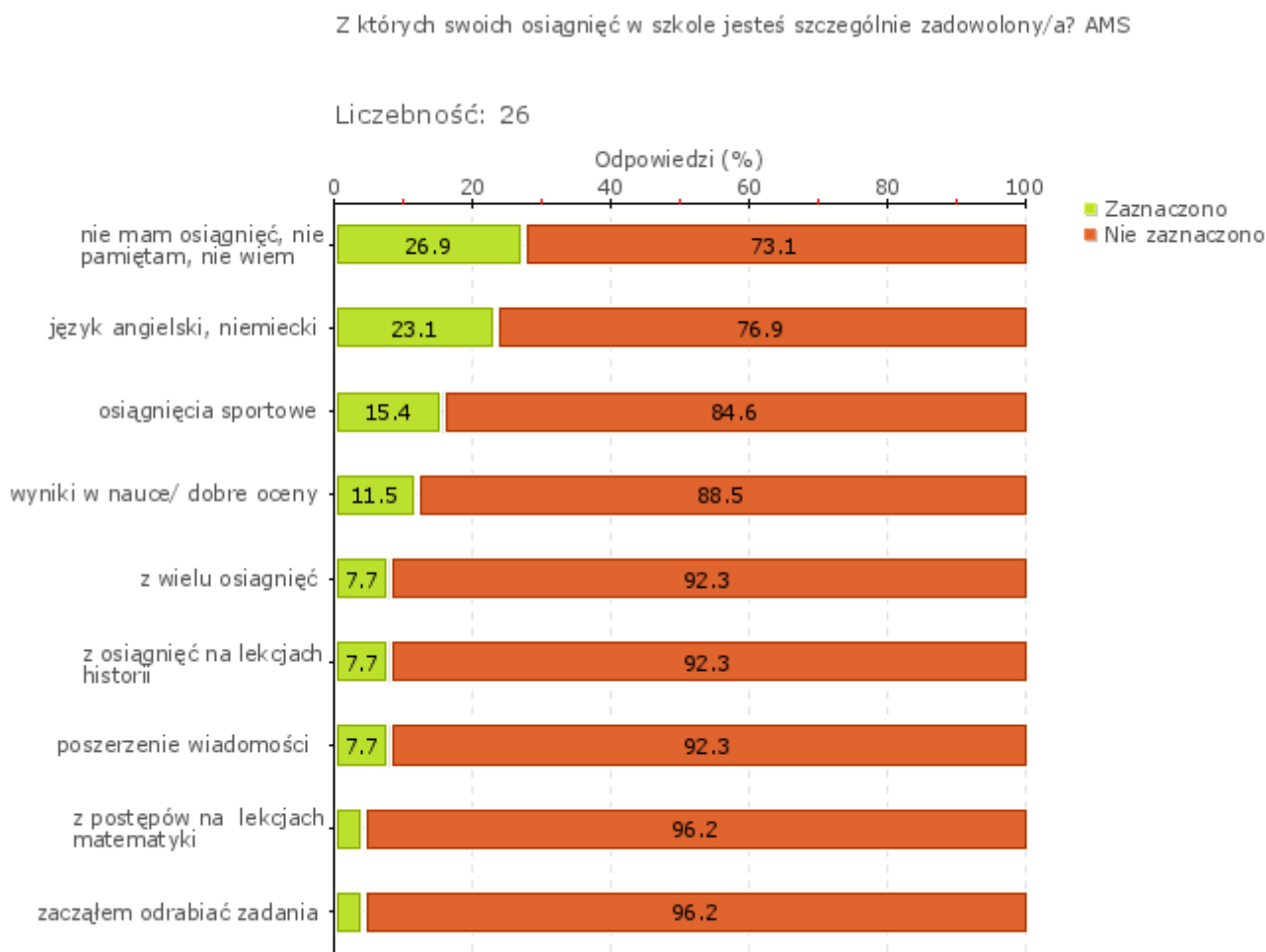
Nauczyciele prowadzą diagnozę osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego, a jej wyniki wykorzystują do podejmowania adekwatnych działań służących realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum. Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora wynika, że informacje o osiągnięciach uczniów w szkole podstawowej zdobywają oni przede wszystkim poprzez przeprowadzanie wielu diagnoz. Na początku nauki w gimnazjum każdy nauczyciel przeprowadza diagnozy ze swojego przedmiotu. Budowane są one w oparciu o podstawę programową II etapu edukacyjnego. Przeprowadzone testy nie podlegają ocenie, natomiast wnioski z nich wypływające pomagają w planowaniu i organizowaniu procesu edukacyjnego oraz są drogowskazem do działania na dany rok szkolny. Inną formą zdobywania informacji o uczniach jest analiza opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na podstawie wyników tych diagnoz i analiz nauczyciele formułują wnioski i rekomendacje do pracy z uczniami klas pierwszych. Każdy uczeń (i jego rodzice) otrzymują indywidualny raport o wynikach diagnozy wraz z rekomendacjami. Na podstawie wyników ostatnich diagnoz nauczyciele podjęli m.in. następujące działania:

- opracowano i wdrożono program i harmonogram poprawy jakości kształcenia - harmonogram działań opracowany dla każdego nauczyciela pozwala skutecznie i szczegółowo poprawiać stan wiadomości i umiejętności uczniów na poszczególnych obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- zintensyfikowano kontakty z rodzicami w postaci wywiadówek (1 raz w miesiącu) - rodzice na bieżąco monitorują osiągnięcia swoich dzieci, co przekłada się na lepszą pracę uczniów;

- organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów posiadających niski poziom wiadomości i umiejętności oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów z dysleksją;
- prowadzona jest indywidualizacja wymagań wobec uczniów oraz różnicowanie pracy domowej;
- na bieżąco przekazywana jest informacja zwrotna uczniowi na temat jego mocnych i słabych stron - stosowanie elementów oceniania kształtującego.

Jednak ankietowani uczniowie kl. II, pytani o swoje największe osiągnięcia w szkole, najczęściej odpowiadali, że nie mają takich osiągnięć (zob. Wykr. 1o).

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

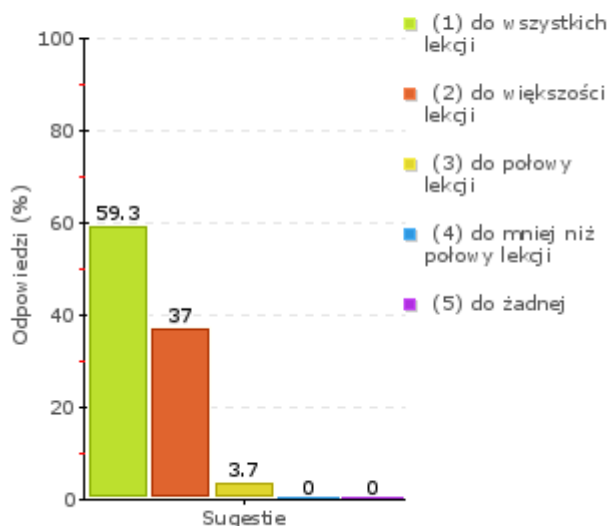
Uczniowie wykonują różnorodne zadania, wykorzystując nabyte wcześniej wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum. Z obserwacji zajęć (8) wynika, że nauczyciele najczęściej stwarzają uczniom sytuacje umożliwiające im:

- zapamiętywanie faktów i definicji, wykonywanie powtarzalnych procedur, np.: demonstrowanie nabytej wiedzy; przywoływanie z pamięci pojęć, faktów, terminów, metod (7 z 8);
- zastosowanie umiejętności i pojęć, np.: wyjaśnianie własnymi słowami omawianych pojęć, porównywanie i wnioskowanie na bazie zapamiętywanych informacji, stosowanie wiedzy w sytuacjach typowych (7 z 8);
- rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów, np.: dokonywanie uogólnień, rozwiązywanie problemów (6 z 8).

Na wszystkich (8 z 8) tych zajęciach nauczyciele tworzyli sytuacje, podczas których uczniowie rozwiązywali problemy poznawcze. Rzadziej natomiast na obserwowanych lekcjach wykonywane były zadania pozwalające uczniom na: złożone rozumowanie, dokonywanie analizy struktury ze wskazaniem na związki pomiędzy jej poszczególnymi elementami, np.: stosowanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach nietypowych, formułowanie sądów i opinii wraz z uzasadnieniem (2 z 8). Prawie wszyscy (26 z 27) ankietowani drugoklasiści stwierdzili, że często na lekcjach wykorzystują to, czego nauczyli się wcześniej (zob. Wykr. 1j).

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Na lekcjach wykorzystujemy to, czego nauczyliśmy się wcześniej. AMS

Liczebność: 27

Wykres 1j

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

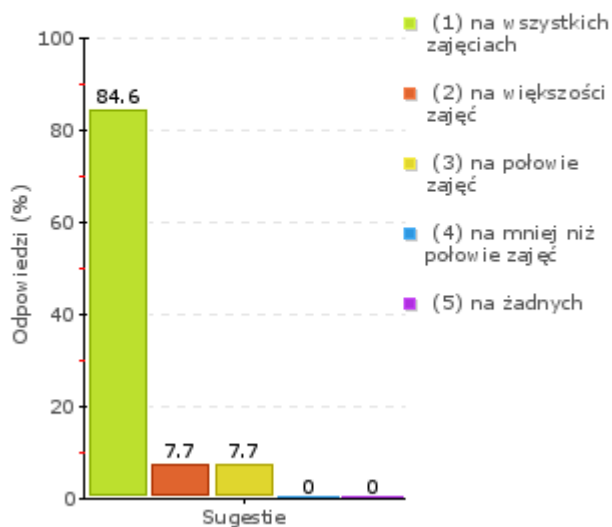
Nauczyciele umożliwiają swoim uczniom nabywanie i doskonalenie umiejętności określonych w podstawie programowej oraz uwzględniają warunki i sposoby jej realizacji. Z obserwacji zajęć (zob. Tab. 1) oraz ze wskazań ankietowanych nauczycieli wynika, że podczas lekcji w różnym stopniu uczniom stwarzane są warunki do kształtowania następujących umiejętności i kompetencji kluczowych:

- czytanie - umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów (zob. Wykr. 1j);
- myślenie naukowe - umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa (zob. Wykr. 2j);
- myślenie matematyczne - umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym (zob. Wykr. 3j);
- umiejętność uczenia się (zob. Wykr. 4j);
- umiejętność pracy zespołowej (zob. Wykr. 5j);
- umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji (zob. Wykr. 6j);
- umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (zob. Wykr. 7j);
- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (zob. Wykr. 8j).

Ponadto podczas wywiadów po obserwacji zajęć nauczyciele stwierdzili, że systematycznie wykorzystują na lekcjach m.in. następujące zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej: mobilizowanie uczniów do generowania własnych pomysłów i rozwiązań; organizowanie pozalekcyjnych form nauki; przygotowywanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym; korzystanie z mediów edukacyjnych oraz wykorzystywanie zdobytej wiedzy w praktyce.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

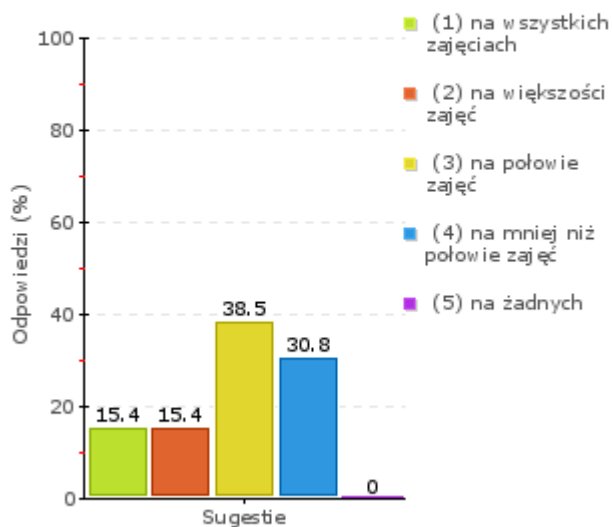
Liczebność: 13

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

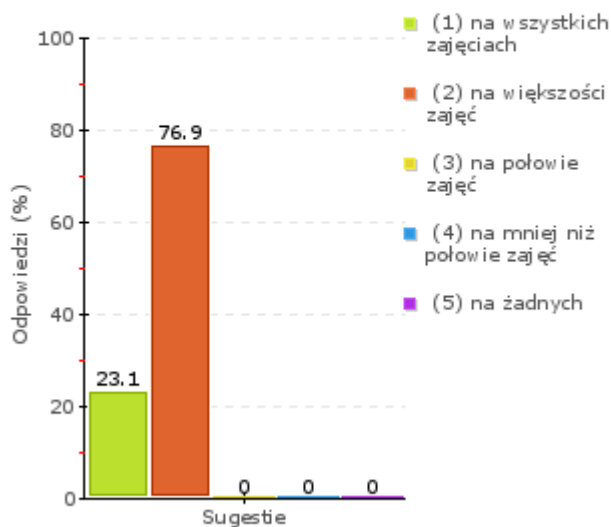
Liczebność: 13

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

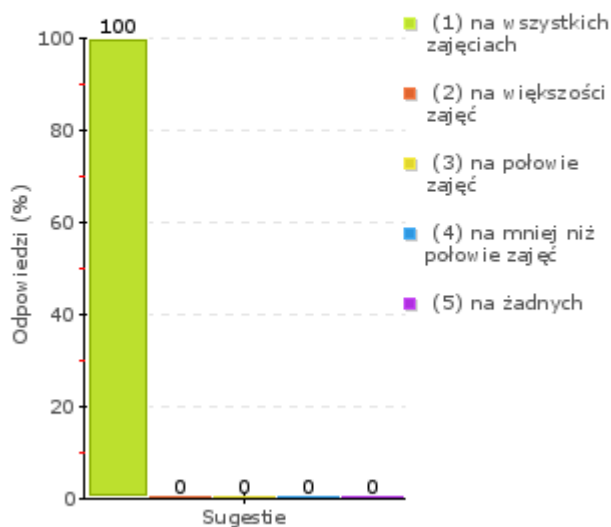
Liczebność: 13

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: ( ) umiejętność uczenia się AN

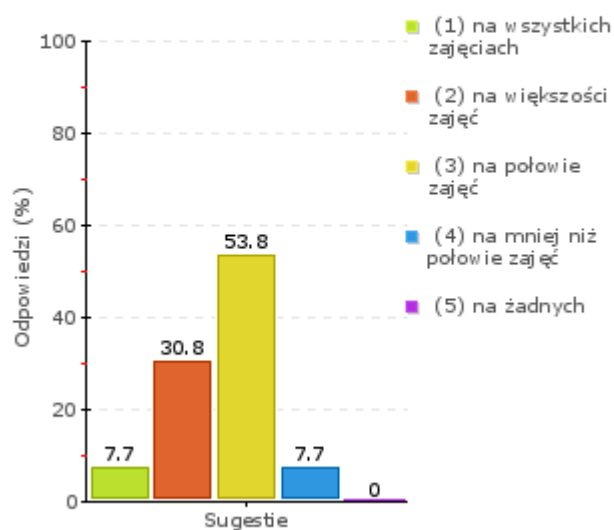
Liczebność: 13

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej AN

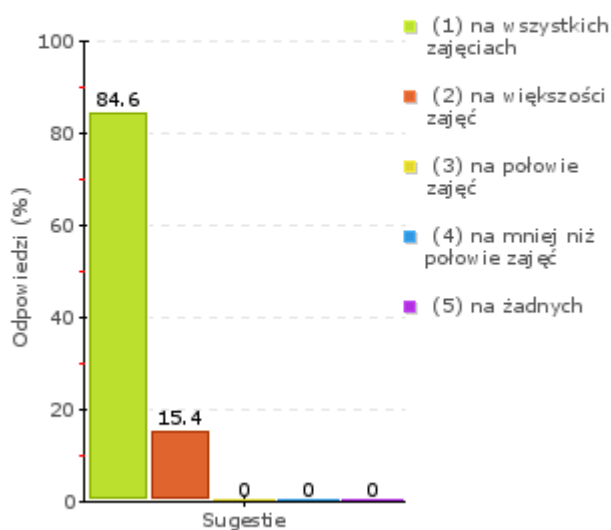
Liczebność: 13

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: (umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji; AN

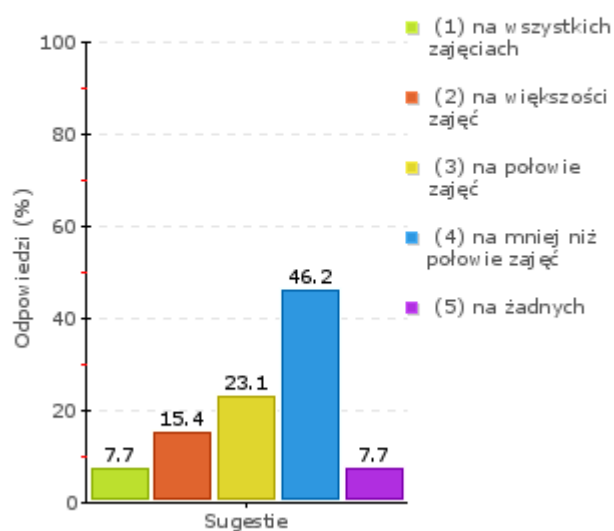
Liczebność: 13

Wykres 6j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

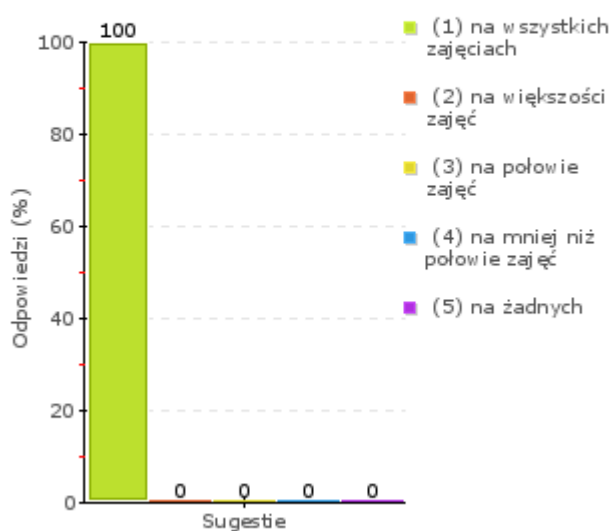
Liczebność: 13

Wykres 7j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

Liczebność: 13

Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? [OZ] (10391)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 8

Tab.1

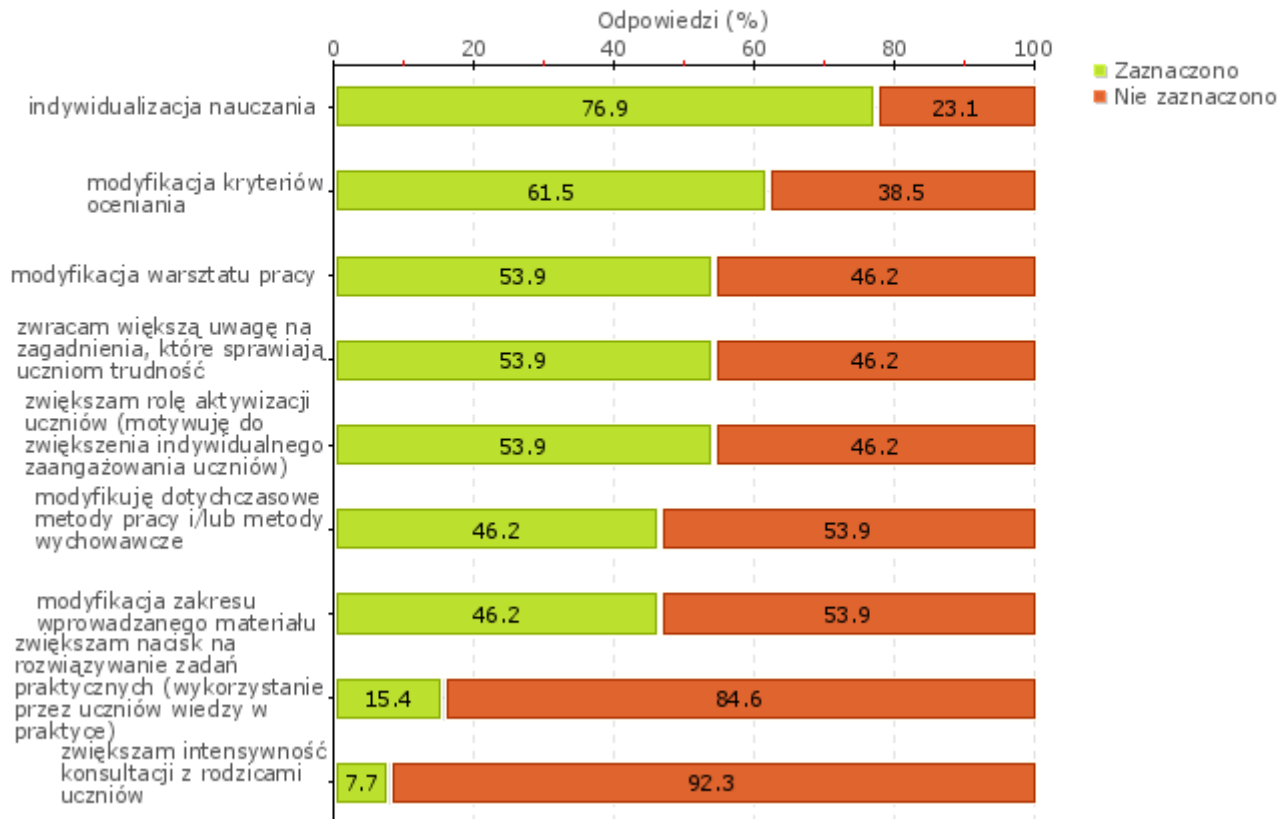
Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	7 / 1	87.5 / 12.5
2	myślenie matematyczne	3 / 5	37.5 / 62.5
3	myślenie naukowe	5 / 3	62.5 / 37.5
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	7 / 1	87.5 / 12.5
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	2 / 6	25 / 75
6	umiejętność uczenia się	6 / 2	75 / 25
7	umiejętność pracy zespołowej	7 / 1	87.5 / 12.5
8	umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji	5 / 3	62.5 / 37.5

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Nauczyciele powszechnie monitorują i analizują osiągnięcia gimnazjalistów, a na podstawie wniosków z tych analiz podejmują odpowiednie działania. Wszyscy ankietowani nauczyciele oraz nauczyciele uczący w jednym oddziale (kl. I b) wśród sposobów monitorowania osiągnięć uczniów najczęściej wymieniali: sprawdzanie, czy uczniowie rozumieją omawiane zagadnienia; zadawanie pytań kontrolnych; oczekiwanie pytań od uczniów; sprawdzanie, jak uczniowie wykonują zadania; zbieranie informacji od uczniów; prośenie uczniów o podsumowanie lekcji; stosowanie oceniania bieżącego i podsumowującego (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy, karty pracy); przeprowadzanie diagnoz; wykorzystywanie różnych narzędzi diagnostycznych (zob. Wykr. 1w) - co tylko częściowo potwierdziły obserwacje lekcji (zob. Tab. 1). Wynika z nich, że nieliczni nauczyciele prosili uczniów o podsumowanie zajęć (2 z 8); pytali młodzież, co sądzi o ich sposobie przekazywania wiedzy (2 z 8) czy wykorzystywali techniki badawcze (1 z 8). Wnioski z prowadzonej analizy osiągnięć gimnazjalistów wykorzystywane są przez nauczycieli najczęściej do indywidualizacji nauczania podczas lekcji oraz do modyfikacji kryteriów oceniania (zob. Wykr. 1o). Nauczyciele uczący w kl. I b stwierdzili, że głównym celem formułowanych i wdrażanych wniosków jest osiągnięcie przez uczniów lepszych wyników nauczania i podnoszenie ich motywacji do nauki, co czynią na wielu płaszczyznach, m.in.: dostosowują metody pracy oraz wymagania do potrzeb i możliwości uczniów; modyfikują plany pracy i materiały dydaktyczne; różnicują poziom trudności zadań wykonywanych przez uczniów na lekcjach i w domu; zwiększają liczbę ćwiczeń z zagadnień, które sprawiają uczniom trudność; w razie potrzeby służą im pomocą; aktywizują i motywują młodzież; typują i przygotowują ją do konkursów; analizują wyniki bieżące; poprawiają zadania razem z zespołem klasowym; wykonują dodatkowe ćwiczenia utrwalające; zmieniają sposób przekazywania wiedzy; wprowadzają konsultacje dla uczniów.

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? AN

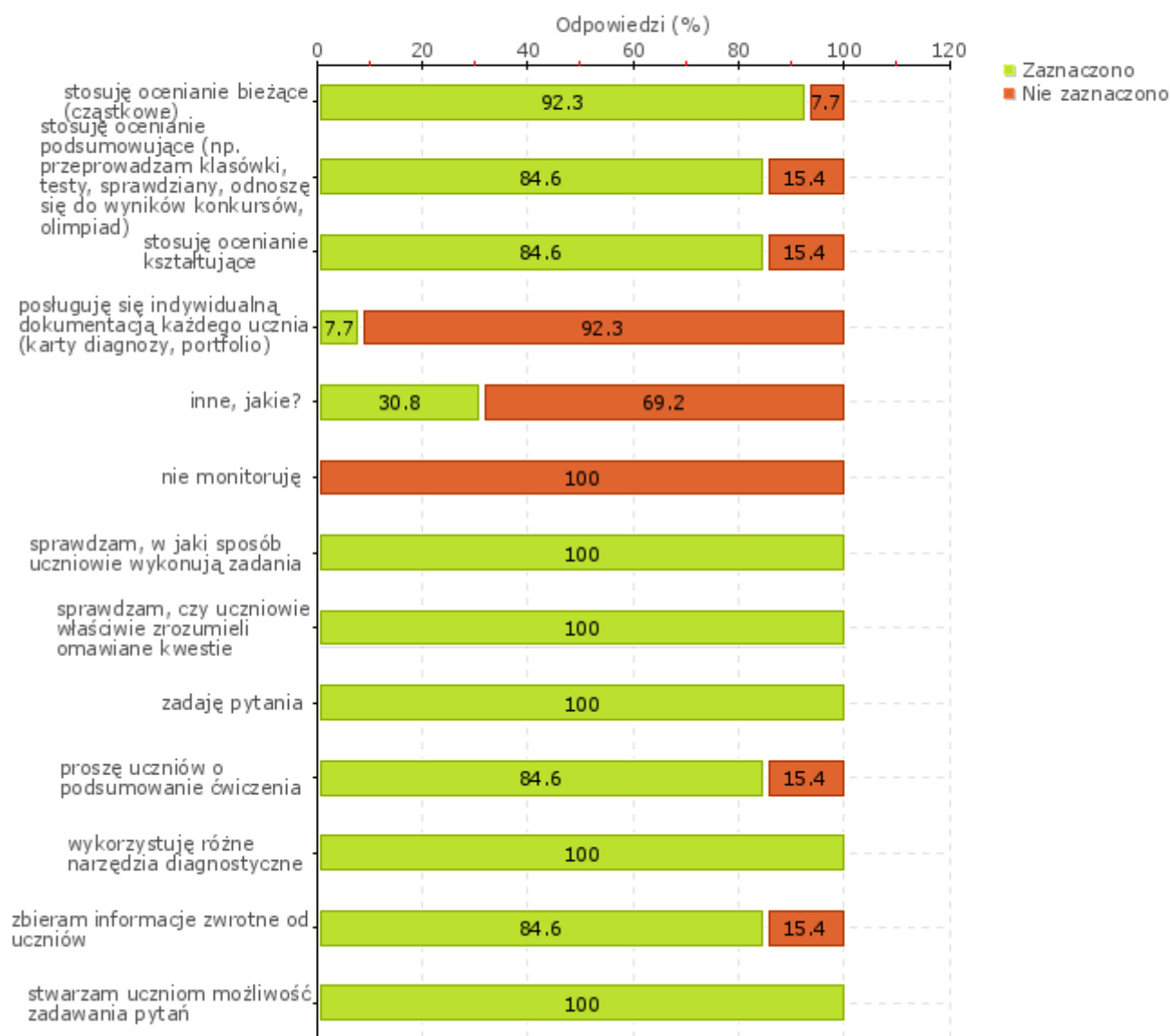
Liczebność: 13

Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

Liczebność: 13

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: W jaki sposób nauczyciel monitoruje nabywanie wiedzy i umiejętności przez każdego ucznia podczas lekcji? Proszę zaznaczyć wszystkie zachowania nauczyciela, które wystąpiły na tej lekcji. [OZ] (6884)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 8

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	Sprawdza, czy uczniowie właściwie zrozumieli.	8 / 0	100 / 0
2	Sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania.	8 / 0	100 / 0
3	Zadaje pytania.	8 / 0	100 / 0
4	Prosi uczniów o podsumowanie.	3 / 5	37.5 / 62.5
5	Wykorzystuje techniki badawcze.	1 / 7	12.5 / 87.5
6	Pyta uczniów, co sądzą o jego sposobie przekazywania wiedzy.	2 / 6	25 / 75
7	Stwarza uczniom możliwość zadania pytania.	4 / 4	50 / 50
8	Inne, jakie?	1 / 7	12.5 / 87.5

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

Nauczyciele podejmują działania wynikające ze sformułowanych wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów, co skutkuje wybiórczymi sukcesami gimnazjalistów, ale nie powoduje wzrostu efektów uczenia się mierzonych wynikami egzaminów zewnętrznych. Wypowiedzi dyrektora i nauczycieli oraz analiza danych zastanych pozwalają stwierdzić, że szkoła podejmuje działania ukierunkowane na poprawienie jakości swojej pracy i podniesienie efektów kształcenia, jednak nie przekłada się to na wzrost wyników zewnętrznych egzaminów gimnazjalnych. Tendencje rozwojowe za lata 2013 - 2015 ze wszystkich części egzaminu gimnazjalnego są malejące, a wyniki szkoły są znacznie niższe niż średnie wyniki krajowe. Wskaźniki EWD z lat 2013 - 2015, zarówno w części humanistycznej jak i matematyczno-przyrodniczej, pokazują, że gimnazjum jest szkołą wymagającą pomocy (niskie wyniki egzaminacyjne i niska efektywność nauczania). Jednak z analizy potencjału edukacyjnego uczniów wynika, że otrzymane przez gimnazjalistów wyniki z matematyki, mimo że niskie, są porównywalne z przewidywanymi dla uczniów o podobnym potencjale edukacyjnym. Lepsze EWD uzyskali uczniowie o potencjale niskim niż uczniowie o potencjale średnim. Ten aspekt analizy świadczy, że szkoła lepiej pracuje z uczniami słabszymi (uzyskali oni w kraju średnio ok. 1 pkt więcej niż uczniowie o podobnym potencjale edukacyjnym). Dyrektor

wyjaśnił, że trzyletni wskaźnik EWD nie uwzględnia tego, że szkoła - jako typowo wiejska - pracuje z uczniami o potencjale, w przeważającej większości, niskim. Uczniowie kończący szkołę podstawową w Brojcach z wynikiem wysokim wybierają najczęściej gimnazja w Gryficach. Jest to tendencja nasilająca się. W 2013 r. do Gryfic „wybrało się” 4 uczniów, w 2014 r. – 6, a w 2015 r. - już 7. Brak w szkole uczniów o potencjale wysokim znacząco wypacza obraz pracy gimnazjum, a zwłaszcza wynik średni. Szczegółowa analiza wyników egzaminów zewnętrznych pozwala także wskazać umiejętności, których poziom opanowania wzrasta. W zakresie przedmiotów humanistycznych przede wszystkim zaobserwować można większą liczbę uczniów, którzy podejmują zadania otwarte oraz lepiej wykształconą umiejętność czytania ze zrozumieniem.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

---

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele podejmują systemowe działania w celu rozpoznania możliwości rozwojowych i potrzeb swoich uczniów, na podstawie których indywidualizują pracę z nimi. Inicjują również działania na rzecz przewyższania trudności wynikających ze społecznej sytuacji gimnazjalistów. W opinii rodziców wsparcie, jakie otrzymują ich dzieci w szkole, odpowiada ich potrzebom. Uczniowie twierdzą, że od większości nauczycieli otrzymują sygnały, iż ci wierzą w możliwości uczniów oraz że duża grupa nauczycieli rozmawia z młodzieżą o tym, jak ta ma poradzić sobie z trudnościami w nauce.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

---

Nauczyciele podejmują systemowe działania w celu rozpoznania możliwości i potrzeb rozwojowych swoich uczniów. Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora wynika, że możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów rozpoznają oni głównie poprzez:

- analizowanie prac uczniowskich i wyników diagnoz;
- prowadzenie wywiadów środowiskowych oraz rozmów z uczniami i ich rodzicami;
- ankietowanie uczniów i rodziców;
- obserwację uczniów w środowisku szkolnym i poza nim;
- wymianę informacji z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym, asystentem rodziny, kuratorem społecznym i pielęgniarką;
- analizę opinii i orzeczeń wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Najważniejsze rozpoznane potrzeby rozwojowe młodzieży to:

- potrzeby społeczne - potrzeba nabycia umiejętności funkcjonowania i współpracy w zespole, potrzeba akceptacji i poczucia bezpieczeństwa;
- potrzeby poznawcze - potrzeba nabycia umiejętności uczenia się oraz selekcjonowania informacji;
- potrzeby emocjonalne - potrzeba nabycia umiejętności wyrażania emocji pozytywnych, rozładowywania agresji, opanowania stresu.

Dyrektor szkoły podał, że w r. szk. 2015/2016 rozpoznano w szkole 23 uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, 9 uczniów z upośledzeniem w stopniu lekkim, 1 ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi (autyzm, upośledzenie umysłowe znacznego stopnia). Ponadto w rodzinach 41 uczniów stwierdzono złą sytuację materialną, a w rodzinach 4 uczniów - niekorzystne warunki dla rozwoju emocjonalnego dzieci. Braki

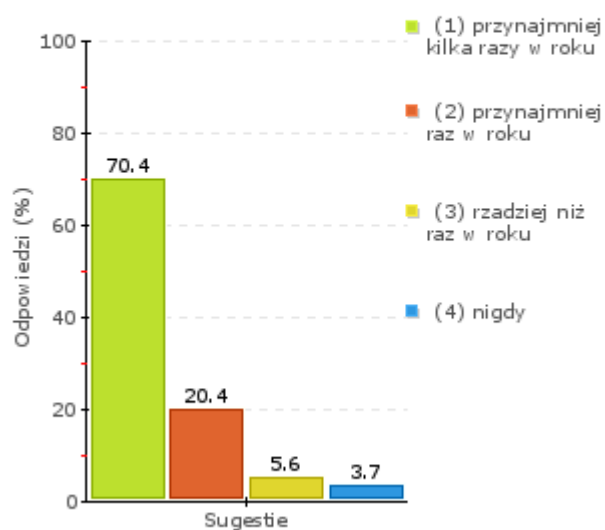
w wiadomościach i umiejętnościach z poprzedniego etapu kształcenia oraz drugoroczność występuje u 37 uczniów, a problemy wychowawcze są z 3 uczniami. Dla wszystkich tych uczniów uruchomiono programy wsparcia ze względu na ich specjalne potrzeby edukacyjne:

- dla 10 uczniów, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim lub znacznym, opracowano indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (zajęcia rewalidacyjne, nauczanie indywidualne);
- dla uczniów ze stwierdzoną dysleksją lub z bardzo niskim poziomem wiadomości i umiejętności szkolnych prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne;
- dla uczniów szczególnie uzdolnionych matematycznie zorganizowano dodatkowe zajęcia z matematyki przygotowujące ich do udziału w konkursach;
- dla uczniów sprawiających problemy wychowawcze realizowane są zajęcia socjoterapeutyczne wyposażające młodzież w umiejętności funkcjonowania w grupie.

Większość (38 z 54) ankietowanych rodziców stwierdziła, że przynajmniej kilka razy w roku nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach ich dzieci (zob. Wyk. 1j).

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i/lub potrzebach Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 54

Wykres 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

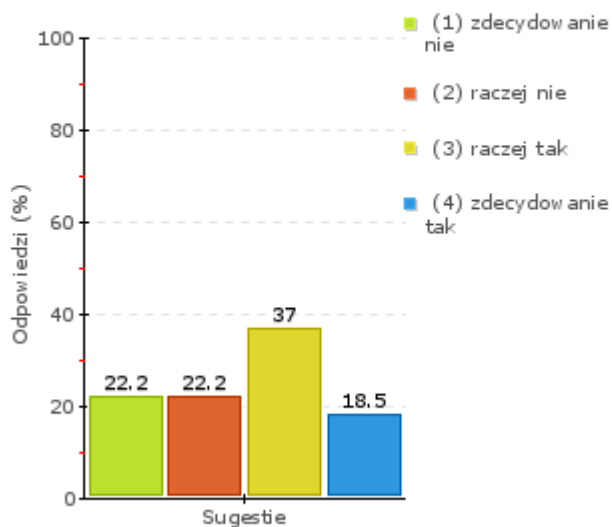
Na podstawie rozpoznanych potrzeb swoich podopiecznych nauczyciele podejmują odpowiednie działania, mające na celu indywidualizację pracy z uczniami. Respondenci (dyrektor i nauczyciele) podają przykłady takich działań:

- zdobywanie przez kadrę pedagogiczną kwalifikacji do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (np.: studia podyplomowe z oligofrenopedagogiki);
- opracowywanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami o upośledzeniu w stopniu lekkim i zapoznawanie z nimi nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- objęcie uczniów zajęciami rewalidacyjnymi prowadzonymi indywidualnie lub w grupach;
- prowadzenie nauczania indywidualnego;
- realizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego i z matematyki;
- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych dla uczniów dyslektycznych;
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych z uczniami przejawiającymi problemy wychowawcze;
- dostosowywanie metod i form pracy na lekcjach oraz wymagań edukacyjnych do możliwości dużej grupy uczniów z niskim potencjałem umysłowym i zaniedbanych środowiskowo - stwarzanie klimatu sprzyjającego uczeniu się podczas lekcji i podczas zajęć dodatkowych poprzez motywowanie, docenianie starań, udzielanie wskazówek, organizowanie koleżeńskiej pomocy w nauce;
- wspieranie uczniów żyjących w trudnych warunkach materialnych poprzez stypendia szkolne, dożywianie, pomoc rzeczową.

Obserwowane lekcje dostarczyły wielu przykładów działań wynikających z wcześniejszego rozpoznania potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów. Dyrektor dodał, że, tworząc ofertę zajęć, szkoła kieruje się przede wszystkim potrzebami edukacyjnymi wszystkich uczniów z obwodu szkoły - bez względu na poziom ich wiedzy i zdolności. W tym celu wzbogaca się wyposażenie w pomoce naukowe (komputery, tablice interaktywne, systemy audio i video), a kadra pedagogiczna doskonali swoje umiejętności. Dzięki temu zapewnia się uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych dobrze zorganizowaną pomoc i dostosowuje proces dydaktyczny do ich potrzeb. Organizowane są zajęcia pozalekcyjne dające młodzieży możliwość rozwoju ich zainteresowań (np.: współpraca z Klubem Sportowym "LUKS" Gminy Brojce w zakresie piłki siatkowej) oraz udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych. Ponad połowa (15 z 27) ankietowanych uczniów kl. II podała, że w szkole są zajęcia pozalekcyjne, które ich interesują (zob. Wykr. 1j). Większość (41 z 54) badanych rodziców jest zdania, że zajęcia pozalekcyjne w tej szkole są dostosowane do potrzeb ich dzieci (zob. Wykr. 2j).

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują.
AMS

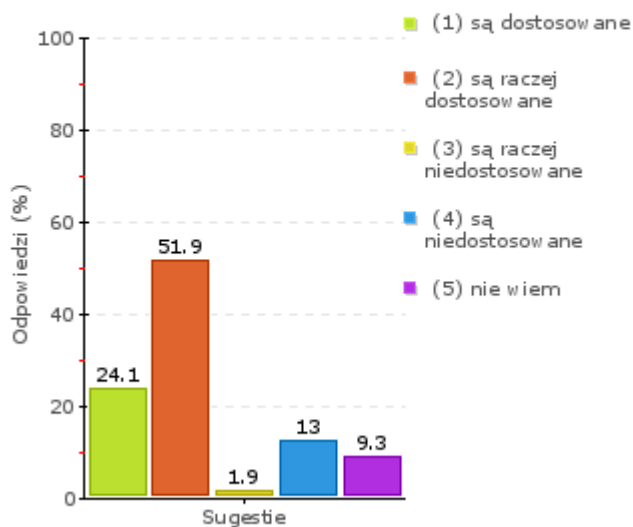
Liczebność: 27

Wykres 1j

W jakim stopniu zajęcia pozalekcyjne w tej szkole są dostosowane do potrzeb Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 54

Wykres 2j

W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Nauczyciele indywidualizują proces nauczania, uwzględniając potrzeby uczniów. Podczas obserwowanych zajęć (8) nauczyciele na wiele sposobów indywidualizowali pracę z uczniami, np. poprzez:

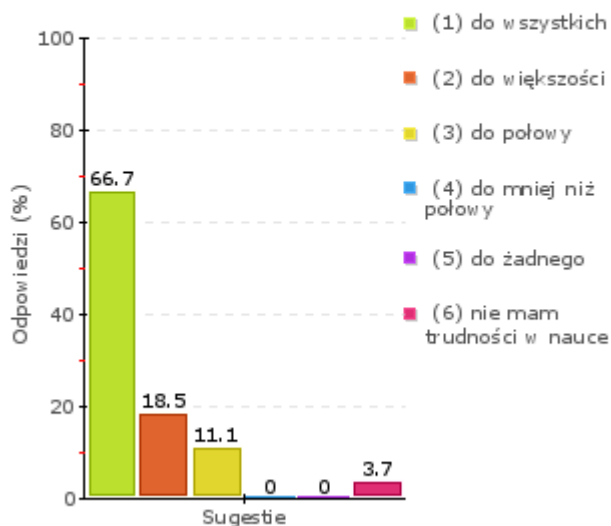
- stosowanie elementów oceniania kształtującego;
- przydzielanie uczniom zadań o różnym stopniu trudności;
- różnicowanie zadań domowych;
- różnicowanie czasu na wykonanie zadań;
- dzielenie uczniów na zespoły zadaniowe z uwzględnieniem rozpoznanych potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych;
- naprowadzanie uczniów z trudnościami w uczeniu się matematyki na prawidłową odpowiedź (np.: zadawanie dodatkowych pytań, udzielanie dodatkowych wskazówek i wyjaśnień);
- nagradzanie wysiłku uczniów z obniżonym poczuciem własnej wartości;
- stosowanie metod aktywizujących.

Większość (18 z 27) ankietowanych drugoklasistów stwierdziła, że wszyscy nauczyciele rozmawiają z nimi

o tym, jak poradzić sobie z trudnościami w nauce (zob. Wykr. 1j). Również podobna grupa (20 z 27) tych respondentów przyznała, że wszyscy nauczyciele upewniają się, czy zrozumiałe były dla uczniów treści podawane na lekcjach (zob. Wykr. 2j). Także większość (22 z 27) uczniów jest przekonana, że może uczestniczyć w szkole we wszystkich zajęciach, na których chce być obecna (zob. Wykr. 3j).

Nauczyciel rozmawia ze mną, jak mam poradzić sobie z trudnościami w nauce.
AMS

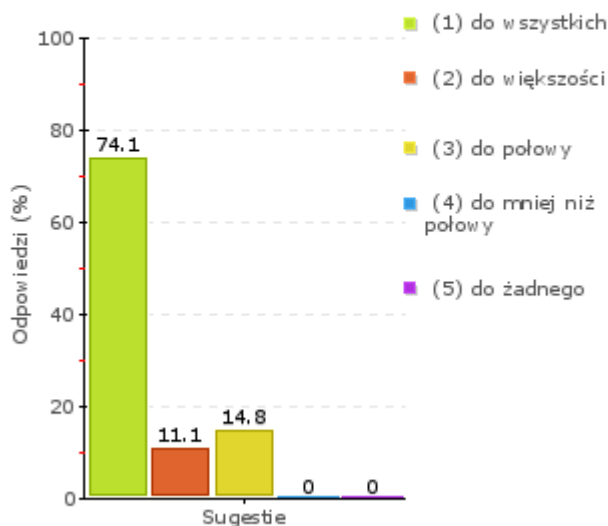
Liczebność: 27

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel upewnia się, czy zrozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji.
AMS

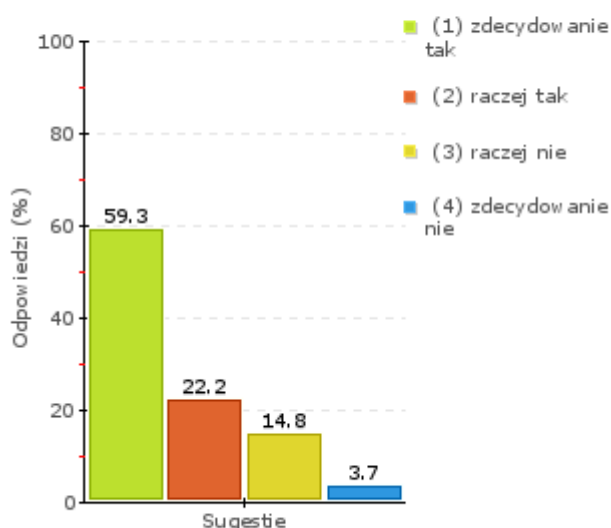
Liczebność: 27

Wykres 2j

W mojej szkole mogę uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chęć być.
AMS

Liczebność: 27

Wykres 3j

Obszar badania: Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.

W szkole podejmowane są działania na rzecz przezwycięzania trudności wynikających ze społecznej sytuacji uczniów. Wynika to z wypowiedzi rodziców i nauczycieli, którzy podali przykłady takich działań, m.in.:

- w ramach pomocy w przezwycięzaniu trudności wynikających z sytuacji ekonomicznej rodzin - przydzielanie stypendiów socjalnych, organizowanie dofinansowania lub finansowania w całości wycieczek klasowych, niwelowanie widocznych różnic w zamożności uczniów poprzez wprowadzenie zwyczaju niewyróżniania się strojem (przeprowadzanie pogadank, wprowadzenie zapisu w regulaminie), organizowanie zbiórek odzieży i dyskretne przekazywanie jej uboższym rodzinom;
- podejmowanie działań wychowawczych polegających na interweniowaniu w każdej sytuacji piętnowania uczniów z powodu ich odmienności czy sytuacji finansowej (np.: lekcje wychowawcze, pogadanki, itp.);
- w ramach pomocy w przezwycięzaniu trudności wynikających ze stanu zdrowia - dostosowywanie wymagań edukacyjnych do aktualnego stanu zdrowia uczniów, otaczanie opieką ucznia z trudnościami w poruszaniu się, organizowanie akcji mających na celu zbieranie finansów na pokrycie kosztów leczenia;
- kierowanie do specjalistycznych poradni (lekarskich, psychologiczno-pedagogicznych), konsultowanie problemów z pedagogiem;
- zapewnianie atmosfery tolerancji wokół uczniów innych wyznań;
- wprowadzenie w ocenianiu - zaakceptowanego przez wszystkich uczniów - systemu punktowania uwzględniającego niepełnosprawność;
- prowadzenie działań profilaktycznych - spotkania z terapeutą, z policjantem, z przedstawicielami straży granicznej; zajęcia z wychowawcą, z pedagogiem szkolnym.

Rodzice zwrócili uwagę na to, że problemem w szkole jest dyskryminowanie przez słabych uczniów kolegów, którzy otrzymują dobre oceny. Zdaniem rodziców w szkole podejmowane są działania mające na celu złagodzenie skali tego zjawiska. Prowadzone są w klasach pogadanki na ten temat, indywidualne rozmowy. Szkoła pokazuje, że warto się uczyć, ale mimo to większość uczniów naśmiewa się z tych uzyskujących dobre oceny. Wynika to, w opinii rodziców, z obciążeń środowiskowych. Rodzice oceniają wysoko działania szkoły w kierunku zachęcenia słabszych uczniów do uprawiania sportu, aby też odnosili sukcesy. Uważają, że na imprezach sportowych (np.: na "Orliku"; w kąciku szachowym; podczas rozgrywek w tenisa stołowego, w siatkówkę, w piłkę nożną) młodzież się integruje i wszyscy czują się równi ("Zakładają takie same koszulki i nikt nie czuje się biedniejszy."). Kolejnym problemem w szkole, zgłaszanym przez rodziców, jest dokuczanie kolegom przez niektórych uczniów - przez Internet. W szkole reaguje się na to zjawisko stosowaniem surowych sankcji.

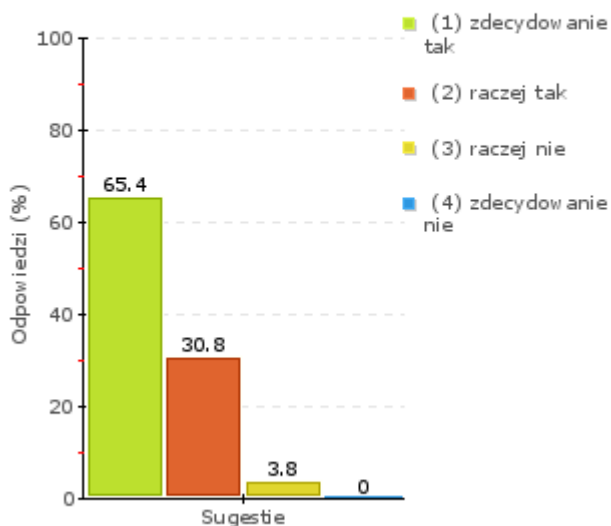

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Wsparcie, jakie uczniowie otrzymują w szkole, jest adekwatne do ich potrzeb. Wynika to ze wskazań ankietowanych uczniów i rodziców. Prawie wszyscy (25 z 27) badani drugoklasiści stwierdzili, że nauczyciele mówią uczniom, iż mogą oni nauczyć się nawet trudnych rzeczy (zob. Wykr. 1j); a większość (18 z 27) z tych respondentów ma poczucie, że wszyscy nauczyciele wierzą w możliwości uczniów (zob. Wykr. 2j). Również duża grupa (15 z 34) trzecioklasistów stwierdziła, że w dniu badania na większości lekcji nauczyciele dali im do zrozumienia, że wierzą w ich możliwości (zob. Wykr. 3j). Wypowiedzi ankietowanych rodziców wskazują na to, że są zadowoleni ze wsparcia i rad, jakie otrzymują od nauczycieli i wychowawców swoich dzieci w sytuacjach dla nich trudnych (zob. Wykr. 4j i 5j).

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami? Nauczyciele mówią mi, że mogę się nauczyć nawet trudnych rzeczy. AMS

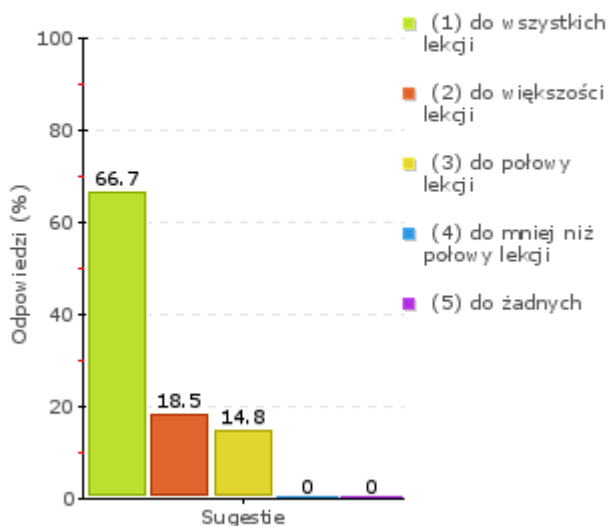
Liczebność: 27

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji pasują poniższe zdania? Nauczyciele wierzą w moje możliwości. AMS

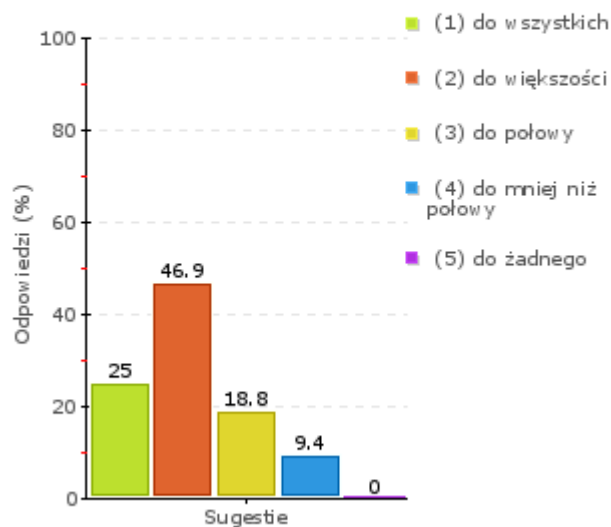
Liczebność: 27

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
 Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. AMD

Liczebność: 34

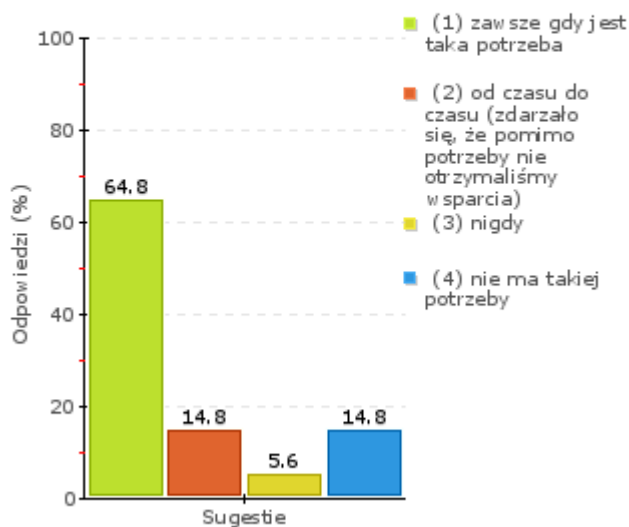

Wykres 3j

Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniem, czy też nie?

Nauczyciele uczący moje dziecko, służą mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. AR

Liczebność: 54

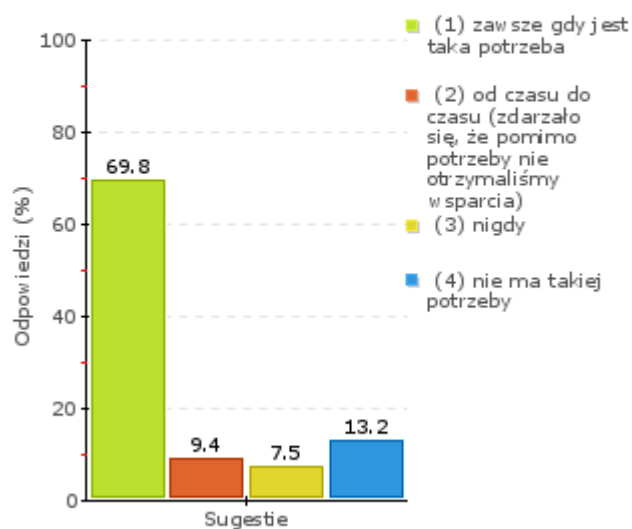

Wykres 4j

Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniem, czy też nie?

Wychowawca służy mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. AR

Liczebność: 54

Wykres 5j

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Nauczyciele zapoznają się z wynikami badań zewnętrznych i wewnętrznych, analizują je i formułują wnioski, które wykorzystują do doskonalenia działań edukacyjnych zmierzających do poprawienia jakości pracy szkoły.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.

W szkole analizuje się wyniki zewnętrznego egzaminu gimnazjalnego oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Na podstawie tych analiz formułowane są wnioski i rekomendacje związane z procesem uczenia się, które stanowią punkt wyjścia do podejmowania adekwatnych działań. Na podstawie wypowiedzi dyrektora i nauczycieli oraz analizy danych zastanych można stwierdzić, że nauczyciele formułują wnioski w oparciu o dane z egzaminów zewnętrznych oraz z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. I tak na przykład na podstawie analizy wyników egzaminów gimnazjalnych sformułowano m.in. następujące wnioski:

- duża liczba uczniów osiąga słabe wyniki z egzaminu gimnazjalnego oraz z egzaminów próbnych;
- uczniowie osiągający słabe wyniki w klasyfikacji śródrocznej i rocznej osiągają również słabe wyniki na egzaminie zewnętrznym;
- wdrażanie dotychczas formułowanych wniosków z analiz wyników nauczania nie skutkuje tendencją wzrostową wyników egzaminów gimnazjalnych - większość uczniów jest słabo zmotywowana do zdobywania wiedzy i umiejętności na poszczególnych zajęciach edukacyjnych - istnieje tylko nieliczna grupa uczniów osiągających dobre i bardzo dobre wyniki egzaminu gimnazjalnego;
- nauczyciele widzą możliwości uczniów w zakresie uzyskania lepszych wyników w nauce, dlatego szkoła organizuje zajęcia dodatkowe dla uczniów osiągających słabe wyniki.

Formułowane są również szczegółowe wnioski z analizy wyników egzaminów gimnazjalnych - w postaci najslabiej i najlepiej opanowanych umiejętności w zakresie matematyki i języka polskiego. Z kolei wnioski sformułowane na podstawie ewaluacji wewnętrznej dotyczą:

- organizacji zajęć dodatkowych (ich liczba i różnorodność, dostosowanie do planu lekcji i harmonogramu dowozów, liczebność zespołów, udział uczniów osiągających niezadowalające wyniki w nauce);
- sposobów motywowania uczniów do nauki (rozwijanie pracy zespołowej i rywalizacji międzyklasowej);
- zadowolenia rodziców z wyników nauczania i dostosowywania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości ucznia;
- efektów pracy zespołów przedmiotowych;
- zaspokojenia potrzeb nauczycieli w zakresie liczby szkoleń;
- rozszerzenia w środowisku promocji oferty szkoły i jej osiągnięć.

Wnioski wynikające z analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej są podstawą do formułowania rekomendacji, a na ich podstawie planowane są adekwatne działania. Są one uzgadniane na spotkaniach rady pedagogicznej i w ramach pracy zespołów przedmiotowych. W wyniku tych uzgodnień nauczyciele dostosowują metody pracy oraz wymagania do potrzeb i możliwości uczniów; modyfikują plany pracy i materiały dydaktyczne; indywidualizują/różnicują zadania, pracę domową; zwiększają liczbę ćwiczeń z zagadnień, które sprawiają uczniom trudności; w razie potrzeby służą im pomocą (na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych i podczas pracy z uczniem zdolnym) oraz typują uczniów na konkursy. Nauczyciele stwierdzili, że analizują raporty z ewaluacji zewnętrznych innych szkół o podobnej specyfice. Wyniki tych analiz inspirują ich do podejmowania m.in. następujących działań:

- opracowywanie testów powtórzeniowych z tych partii materiałów, które sprawiają uczniom największe trudności;
- przygotowywanie zarysu programu poprawy wyników nauczania na wszystkich przedmiotach (korelacja przedmiotowa);
- uzgodnienie, że na wszystkich przedmiotach nauczyciele będą sprawdzali ortografię oraz będą zwracali uwagę na poprawność wypowiedzi uczniów i staranny, czytelny zapis notatek szkolnych;
- przeprowadzenie szkolenia w zakresie oceniania kształtującego;
- przeprowadzanie analizy osiągnięć uczniów;
- motywowanie uczniów do brania udziału w różnych przedsięwzięciach.

Obszar badania: Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

W szkole monitoruje się i analizuje (a w razie potrzeby także modyfikuje się) działania podejmowane na podstawie wniosków wynikających z egzaminów gimnazjalnych oraz z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli wynika, że w szkole monitoruje się realizację działań wynikających z analizy egzaminów zewnętrznych oraz ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Monitorowanie odbywa się zarówno na poziomie szkoły jak i na poziomie klas. Prowadzone jest ono m.in. poprzez:

- bieżącą analizę osiągnięć uczniów - prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, testy, odpowiedzi ustne;
- kontakt z rodzicami - zwiększający poziom ich kontroli nad systematyczną pracą ich dziecka, a tym samym nad stanem wiadomości i umiejętności szkolnych;
- szczegółową analizę klasyfikacji śródrocznej i rocznej;
- obserwacje lekcji dokonywane przez dyrektora;
- analizę wyników testów próbnych;
- porównywanie wyników klas równoległych (średnia ocen, zachowanie, frekwencja, osiągnięcia w konkursach i zawodach, promowanie uczniów);
- przeprowadzanie rozmów z uczniami w celu określenia efektywności podejmowanych działań.

Dyrektor podał, że na podstawie wyników egzaminów gimnazjalnych i ewaluacji wewnętrznej nauczyciele odpowiednio planują proces dydaktyczny - kierują uczniów z deficytami na dodatkowe zajęcia wspierające proces kształcenia, wprowadzają indywidualizację procesu kształcenia, organizują monitorowanie przez rodziców wyników osiągniętych przez swoje dzieci, organizują pracę z uczniem zdolnym, wprowadzają zajęcia rozwijające zainteresowania. Nauczyciele podkreślają, że wyniki monitorowania działań podjętych na podstawie wniosków z analiz przeprowadzanych przez szkołę oceniają w pełni i wykorzystują dopiero po zakończeniu roku szkolnego. Wówczas - jeśli wybrane metody, użyte materiały dydaktyczne oraz zastosowane środki okażą się dla danego zespołu uczniów niewłaściwe - wprowadzą od września następnego roku szkolnego zmiany w postaci modyfikacji swojej pracy. Aktualnie żadne działania nie są zmieniane ani nie zostały zaniechane. Jednocześnie nauczyciele wysoko oceniają monitorowanie wyników nauczania za pomocą dzienniczków ocen wprowadzonych dla uczniów z dużą liczbą ocen niedostatecznych (3 i więcej) oraz z niską frekwencją. Uważają, że dzienniczki te ułatwiają kontakt z rodzicami, którzy mogą bardziej kontrolować swoje pociechy i w ten sposób mobilizują ich do nauki. Twierdzą, że efekty tego są widoczne w postaci większego zmotywowania uczniów do uczenia się i zmniejszania się liczby ocen niedostatecznych.

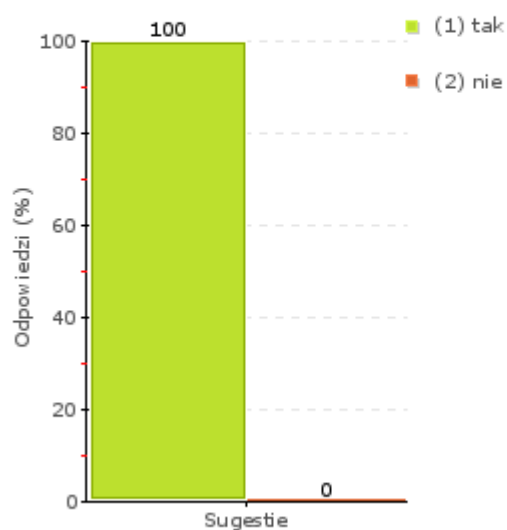
W wymaganiu "Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.

Nauczyciele zapoznają się z wynikami zewnętrznych badań edukacyjnych. Z wypowiedzi dyrektora i nauczycieli wynika, że nauczyciele znają wyniki zewnętrznych badań edukacyjnych. Wszyscy (13 z 13) ankietowani nauczyciele deklarują, że znają wyniki ostatnich badań zewnętrznych (zob. Wykr. 1j). Poznają je głównie poprzez portale internetowe: Centralnej i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, Instytutu Badań Edukacyjnych, Ośrodka Rozwoju Edukacji i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Wyniki zewnętrznych egzaminów gimnazjalnych są omawiane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, gdzie nauczyciele przedstawiają raporty ze swoich obszarów i dokonują analizy porównawczej wyników. Najliczniejsza grupa nauczycieli podała, że wyniki tych analiz najczęściej wykorzystuje do planowania pracy w nowym roku szkolnym, formułowania informacji zwrotnej o postępach w nauce skierowanej do uczniów i rodziców, do weryfikacji metod pracy z uczniem oraz do potwierdzenia przydatności oceniania kształtującego. Po zapoznaniu się z wynikami zewnętrznych badań edukacyjnych w zakresie Edukacyjnej Wartości Dodanej nauczyciele uświadamiają sobie, że wyniki egzaminów zewnętrznych zależą od wielu czynników - czasami niezależnych od szkoły - np.: od tego, z jakim potencjałem intelektualnym trafiają uczniowie do gimnazjum i jakie osiągnięcia mieli w poprzednim etapie edukacyjnym. Zapoznając się z badaniami związanymi z programami profilaktycznymi (takimi jak np.: "Znajdź właściwe rozwiązanie", „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”), nauczyciele planują pracę w kierunku podnoszenia świadomości uczniów dotyczącej przyczyn sięgania po nikotynę, alkohol i środki psychoaktywne oraz w kierunku wskazywania prozdrowotnej drogi rozwoju młodego człowieka bez ryzyka utraty zdrowia lub życia. Nauczyciele matematyki - na podstawie badania IBE "Wnioski z badań i dyskusji dotyczące nauczania matematyki" - wyciągnęli wnioski, iż w nauczaniu matematyki należy podnieść znaczenie rozumowania, argumentacji i tworzenia strategii rozwiązania problemów matematycznych.

Czy w tym lub poprzednim roku poznała Pani/Pan wyniki badań zewnętrznych?
AN

Liczebność: 13

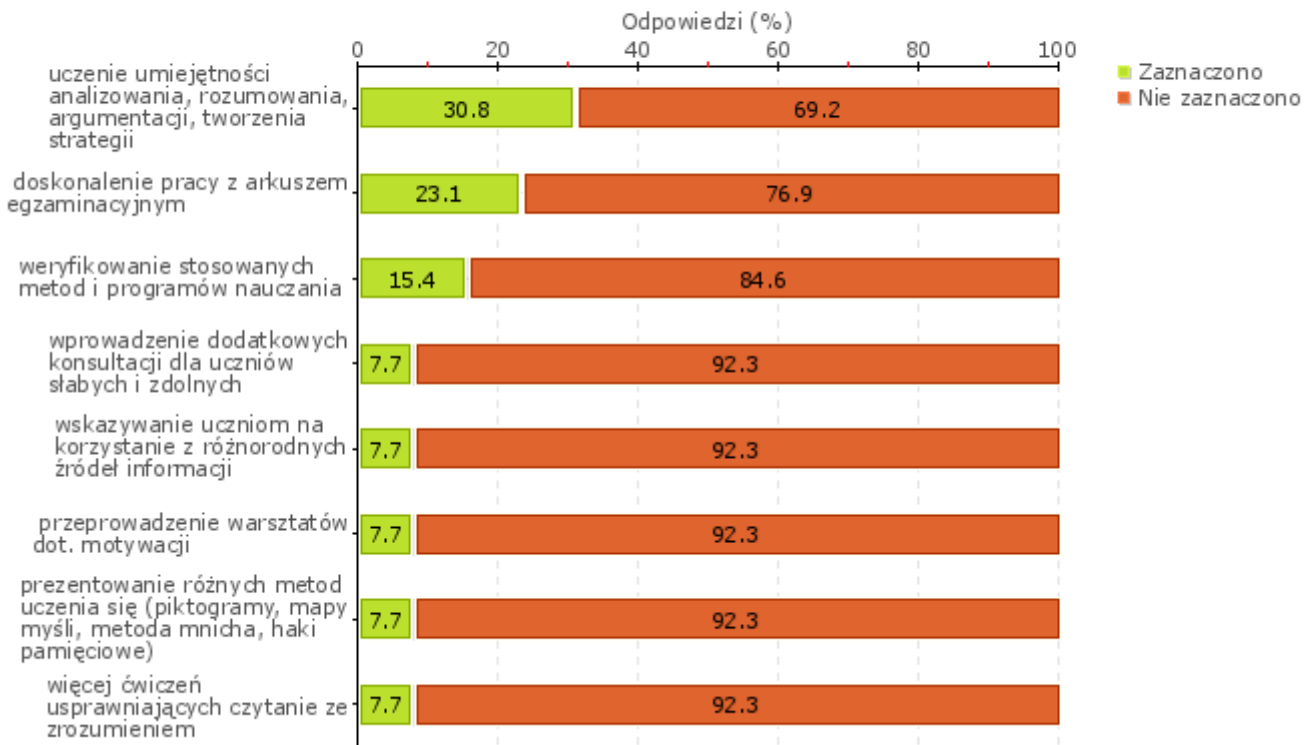
Wykres 1j

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.

Wyniki badań zewnętrznych inspirować nauczycieli do podejmowania działań edukacyjnych zmierzających do poprawienia jakości swojej pracy. Na podstawie wypowiedzi dyrektora i nauczycieli można stwierdzić, że w szkole wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych. Po zapoznaniu się z badaniami dotyczącymi skuteczności procesu kształcenia nauczyciele formułują wnioski do planowania swojej pracy, indywidualizują proces kształcenia i wprowadzają metody aktywizujące. Nauczyciele podali, że pod wpływem refleksji związanej z wynikami badań zewnętrznych podejmują najczęściej następujące działania: kształtują u uczniów umiejętność analizowania, rozumowania, argumentowania oraz tworzenia strategii; doskonalą pracę z arkuszem egzaminacyjnym oraz weryfikują stosowane przez siebie metody pracy i realizowane programy nauczania (zob. Wykr. 1o).

Proszę podać konkretne działania, które podjął/ęła Pan/Pani w wyniku refleksji związanej z wynikami badań zewnętrznych. AN

Liczebność: 13

Wykres 1o

Raport sporządzili

- Alina Sukiennicka
- Barbara Mańczak

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

30.05.2016